

[Hans Hedtoft.]

er mere overraskende, at der er store Muligheder for at fremskaffe den fornødne Tillægsjord, hvis man blot vil gribe til de fornødne Midler. De adspurgte Husmænd har givet Udtryk for, at der er Jord saaledes beliggende, at det skulde være gørligt, at 85 pCt. af de indeklemte Husmænd, som tilstræber Arealudvidelse, virkelig fik deres Ønske opfyldt, uden at Eksistensbetingelserne for de Ejendomsbesiddere, der skal afstaa Jord, forringes. Undersøgelsen fastsaa saaledes som et Faktum, at Spørgsmaalet om Tillægsjord, baade hvad angaar Husmandsønsker om mere Jord og Mulighed for at tilvejebringe denne, ikke er en Sag, der svæver i Luften, men en Sag, der hviler paa et virkelig realistisk Grundlag. Dersom man virkelig vil gennemføre noget effektivt paa dette særdeles vigtige Omraade, kommer man sikkert ikke uden om Ekspropriation, og mit Parti har derfor ogsaa i de sidste 25 Aar Gang paa Gang fremsat Forslag herom, men hidtil er det ikke lykkedes at faa det gennemført. Vort Forslag i sin Tid om Nedsættelse af et Tremandsudvalg i hver Kommune var derfor tænkt som en lokal, saglig Undersøgelse af alle disse Brugs Forhold, for at Rigsdagen derefter kunde træffe sin Beslutning, om man vilde løse Spørgsmaalet eller lade disse Medborgere, disse indeklemte Husmænd, sejle deres egen Sø. At Landbrugsministeren først nu, tre Fjerdingaar efter at han afgav sit Løfte om snarlig Nedsættelse af Udvalg, har naaet at faa Udvalgene nedsat, maa enten skyldes manglende Vilje, eller ogsaa skyldes det maaske Modstand hos hans egne.

Med de meget begrænsede Beføjelser, der er givet Udvalgene i et Cirkulære, og som formentlig skyldes Hensynet til Jordejerne, maa man regne med, at der i bedste Fald kommer meget lidt ud af Arbejdet. Hvis der overhovedet er Alvor i Talen om, at en lille Del af Befolkningstilvæksten skal blive paa Landet, kommer man ikke uden om den Kendsgerning, at det er de nuværende Jordejere, som maa afstaa den nødvendige Jord og nøjes med mindre Jord i Fremtiden. Vil man ikke tage denne Kendsgerning til Efterretning, er al Tale i dette Land om Jord til nye Brug og til de indeklemte Husmænd kun en Narresut, og man bør holde op med den.

Lad mig benytte Lejligheden til i to Ord at understrege vor Stilling til Landbrugsgets almindelige Problemer. „De gode gamle Tider“, som det hedder, fra før Landbrugs-krisen i 30erne kan ikke antages at vende

tilbage, og man maa efter vor Mening om faa Aar være forberedt paa at møde Vanskeligheder ved Afsætningen af danske Landbrugsprodukter paa Verdensmarkedet, der langt overgaar de Prisproblemer, der i Øjeblikket er aktuelle i Forbindelse med vort Salg til England. Skal vi til sin Tid være i Stand til at møde disse Vanskeligheder, bør man allerede i Dag alvorligt give sig til at drøfte Udarbejdelsen af en egentlig Plan for fremtidig dansk Landbrugspolitik, en Plan, der sikrer, at Landets værdifulde Arbejdskraft og øvrige Produktionsfaktorer sættes ind der, hvor Udbyttet er størst. Venstre kender tilsyneladende kun een Udvej, og det er højere Priser, og Prisstøttepolitikken gennemføres først, naar Vanskelighederne er der, og saa sker det under afmægtige Protester mod Statsindgreb i øvrigt.

Jeg vil dernæst gerne gøre et Par korte Bemærkninger om Sociallovgivningen.

De Perspektiver, der aabner sig for den kommende Sociallovgivning, er ikke efter Statsministerens Bemærkninger i Aabningstalen alt for lovende. Jeg tager til Efterretning, at der er nedsat Udvalg til Drøftelse af Funktionærloven, af Ulykkesforsikringslovens Sætsler, af Invalidernes Forhold samt af en forsikringsmæssig Tillægsordning til Aldersrenten. Det er alt sammen godt og vel. Men Resultater vil ikke kunne foreligge foreløbig.

I min Tale forrige Aar ved første Behandling af Finansloven pegede jeg paa, at der allerede forelaa udarbejdet Forslag til en Række betydningsfulde sociale Reforme. Jeg nævnte bl. a. Forslag til en ny Arbejderbeskyttelseslov, som blev forelagt i 1938, og som jeg efter Besættelsen lod gennemarbejde med Fremsettelse for Øje. Den nugældende Fabriklov stammer fra 1913, og siden den Tid er der sket saa store Forandringer i Erhvervslivets Struktur og Arbejdsforholdene, at en gennemgribende Fornyelse og Udvidelse af Arbejderbeskyttelseslovgivningen nu er ganske nødvendig. Jeg nævnte endvidere, at de Forslag om en Modernisering af Medhjælperloven, som henholdsvis Landarbejderkommissionen og Husassistentkommissionen har fremlagt, vil danne et godt Udgangspunkt for paakrævede Reforme for Landbrugets og det huslige Arbejdes Medhjælpere. Jeg understregede endelig, at Familierne og særlig Familier med mange Børn havde ventet, at der nu vilde blive taget et virkelig Krafttag for at formindske deres økonomiske Byrder. De Forslag fra Befolkningskommissionen, som Krigen satte en Stopper for, ligger fuldt udarbejdede.